

Ե Ր Կ Շ Ա Բ Ա Թ Ա Թ Ե Ր Թ

ՀՀ Դաշնակցության Արցախի Կենտրոնական Կոմիտեի պաշտոնաթերթ

Մենք համացանցում

www.aparaj.am

Պետությունը՝ ազգային իդեալների իրագործման միջոց

Պետության գոյությունն ազգի հարատևման հիմնական երաշխիքներից է: Այդ առումով պետությունը չի կարող ինքնանպատակ լինել: Պետական համակարգի հիմնական առաքելությունը համապատասխան միջավայրի ստեղծումն է, որտեղ պետք է ապահովվի ազգի բնականոն զարգացման եւ բարգավաճման գործընթացը: Հայկական իրականության մեջ 30 տարի առաջ անկախ պետականության վերակերտման ակունքներում, ելնելով պետություն ունենալու հայության մեջ գոյություն ունեցող իդեալական երեւոյթից, պետության գոյությունը ոմանց մոտ դարձավ գերնպատակ:

Այդ երեւոյթը հատկապես դրսեւորվեց Հայաստանի Հանրապետության Հռչակագրում տեղ գտած դրույթների կազմման օրերին, որտեղ ի վերջո հաղթեց պետության՝ ազգային գաղափարախոսության եւ իդեալների իրագործման կողմնակից թելը: Իսկ այդ գաղափարախոսության ընդդիմախոսները, որոնք հետագայում ենթարկվեցին օտարամուտ եւ ապագային հոսանքների ազդեցությանը, միշտ էլ եւ դեռ այսօր էլ հակադրում են հայկական պետության գոյությունը ազգային, հատկապես՝ Ղարաբաղյան եւ Տեղասպանության հիմնախնդիրներում:

Ըստ նրանց, Հայաստանը ժողովրդավարական «բաստիոն» դառնալով եւ տարածաշրջանում բարիդրացիական խաղաղության քարոզներով կա՛մ պիտի հաղթահարի հզոր պետություն դառնալու մարտահրավերը, կա՛մ էլ լինի ազգային հարցը, այդ թվում՝ Արցախյան հիմնահարցը, Տեղասպանությունը եւ Հայկական պահանջատիրությունը ներկայացնող պետություն, որի պարագայում հնարավոր չէ առաջինը՝ հզոր պետության գոյությունը:

Արցախյան վերջին պատերազմում կրած պարտությունից հետո՝ այժմ եւս մեծ թափով իրապարակ է նետվում նշված տեսությունը՝ այս անգամ այն ծառայեցնելով թուրքական շահերին: Ահա թե որտեղ է պետության գոյությունը դառնում ինքնանպատակ, ազգայինը դուրս է մղվում պետության օրակարգից, դառնում պահպանողական, հետադիմական գաղափարախոսություն: Իսկ ժողովրդավարություն, խաղաղություն, արդարություն «համեմունքները» դառնում են գերնպատակներ, որով փորձում են թունավորել ժողովրդի ուղեղը: Արդյո՞ք Թուրքիային ծառայող այս երեւոյթը նախօրոք ծրագրված գործընթաց չէ:

Սեպտեմբեր ամսում «Գաղափարական անկման շեմին» խորագրով խմբագրական այուևակում անդրադարձել էինք, թե ինչպես ապաշնորհության եւ անկարողության հետեւանքով պարտություն կրածները փորձում են մեղքը պարտակելու համար գաղափարական հենկետ գտնել ապագային գաղափարախոսության ջատագովների մոտ: Նույնը շարունակվում է այսօր: Արցախյան հարցը հայկական պետության ուսերից թողափելու քաղաքականության ջատագովներից մեկի՝ Ժիրայր Լիպարիտյանի ներկայությունը, ակտիվ հանդիպումները եւ ապագային սերմերի տարածումը այդ պարտության արդարացման միջոց է, իսկ հետագայում՝ պարտվողական մտածելակերպով թուրքերին հնազանդվելու քաղաքականության սկիզբ:

Ամեն կերպ պետք է խոչընդոտել, չթույլատրել ազգային այդ մտայնությամբ սերված գաղափարների ներթափանցումն Արցախ: Մենք դեռ պատերազմի մեջ ենք, այն չի ավարտվել, եւ գալու է այն օրը, որ հայ ժողովուրդը, եթե հարկ լինի, նաեւ զենքի ուժով տեր է կանգնելու իր իրավունքներին: Հայ ժողովրդի ազգային-ազատագրական պայքարի, պահանջատիրության կենտրոնը պետք է դառնա Արցախը, իսկ Արցախում տեր-պետության կազմավորման, լիպարիտյանական եւ նրանց հոգեզավակ փաշինյանական պարտվողական գաղափարների տարածումը համազոր է դասալքության:

ԴԻՄԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

2022թ. պետական բյուջեն հետպատերազմյան իրողություններին չի համապատասխանում

Դեկտեմբերի 16-ին կայացել է Արցախի Ազգային ժողովի հերթական նիստը, որի օրակարգային հիմնական հարցը 2022թ. բյուջեի նախագիծն էր:

Սահմանված ժամկետացանկով Ազգային ժողովում ավարտվել է բյուջեի վերաբերյալ քննարկումների առաջին փուլը: Դեկտեմբերի 16-ի նիստում հանրագումարի են բերվել խմբակցությունների եւ պատգամավորների առաջարկները:

Այնուհետեւ բյուջեի վերաբերյալ ելույթով հանդես է եկել ԱՀ ֆինանսների նախարար Վահրամ Բաղդասարյանը, իսկ հարակից զեկույցներով՝ Պաշտպանության, անվտանգության եւ օրինապահականության հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Սեյրան Հայրապետյանը, Ֆինանսաբյուջետային եւ տնտեսական կառավարման հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Արթուր Հարությունյանը:

Վահրամ Բաղդասարյանը շնորհակալություն է հայտնել բոլոր պատգամավորներին շահագրգիռ եւ բաց քննարկումների համար: Նա տեղեկացրել է, որ խմբակցությունների եւ առանձին պատգամավորների կողմից 2022թ. պետական բյուջեի նախագծի վերաբերյալ ներկայացվել են 93 առաջարկություններ եւ հարցադրումներ: Ստացված առաջարկությունների վերաբերյալ կառավարության տեսակետը ներկայացվել է Ազգային ժողով: «Եկամուտները ծրագրվել են 184 մլդ 300 մլն դրամ, ծախսերը նախատեսվում են 215 մլդ 681.9 մլն դրամի չափով, որը նախորդ տարվա համեմատ ավել է 63%-ով: Դեֆիցիտը կազմում է 31 մլդ 381.9 մլն դրամ, որը կֆինանսավորվի փոխառու միջոցների հաշվին», - իր ելույթում նշել է ԱՀ ֆինանսների նախարարը:

Մտքերի փոխանակությունից հետո բյուջեի քննարկումն ընդմիջվել է մինչեւ դեկտեմբերի 23-ը, որի ընթացքում պատգամավորները դարձյալ առաջարկություններ կներկայացնեն բյուջեի նախագծի վերաբերյալ:

«Ապարամ»-ի հետ զրույցում «Հայ Հեղափոխական Դաշնակցություն» խմբակցության ղեկավար Արթուր Մոսիյանը նշել է, որ որպես երկրի հիմնական ֆինանսատնտեսական փաստաթուղթ՝ պետական բյուջեն պետք է արտահայտի քաղաքականությունը երկրի զարգացման տարբեր ոլորտներում, իսկ 2022թ. պետական բյուջեն հետպատերազմյան իրողություններին ընդհանուր առմամբ չի համապատասխանում:

«Պատերազմից հետո երկիրը կանգնած է մի շարք մարտահրավերների առաջ, որոնցից գլխավորներն են անվտանգությունը, կարգավիճակի հարցը եւ սոցիալական խնդիրները: Եթե երրորդի վերաբերյալ բյուջեում ինչ-որ լուծումներ տրված են, ապա առաջին երկուսի մասին նույն բանը ասել չի կարելի: Բյուջեի քննարկումները շարունակվում են, մենք մի շարք նոր առաջարկություններ ենք ներկայացնելու», - ասել է ՀՀ ԴՀ Խմբակցության ղեկավարը:

Մինչ Ազգային ժողովի լիագումար նիստը, դեկտեմբերի 4-ին գալիք տարվա գլխավոր ֆինանսական փաստաթուղթը քննարկվել է ԱՀ ԱԺ «Հայ Հեղափոխական Դաշնակցություն» խմբակցության հետ: Քննարկմանը ներկա էին խմբակցության անդամները, ԱՀ պետական նախարար Արտակ Բեգլարյանը եւ ԱՀ ֆինանսների նախարար Վահրամ Բաղդասարյանը:

ՀՀ ԴՀ Խմբակցության անդամները երեք տասնյակից ավելի հարցեր են ուղղել, որոնք հիմնականում վերաբերում էին բյուջեի միջոցներն ավելի արդուևավետ ու թափանցիկ օգտագործելուն, այն հնարավորիսս հետպատերազմյան իրողություններին մոտեցնելուն:

ԱՀ պետական նախարար Արտակ Բեգլարյանը նշել էր, որ բյուջեի նախագծի վրա դեռեւս աշխատելու են՝ հաշվի առնելով հնչած դիտարկումներն ու առաջարկները:

Տարեկիկ ԱՄԱԶՆԱՅԱՆ

ՀՀ ԴՀ Դայ դատի հանձնախմբերի եւ գրասենյակների խորհրդաժողովը Արցախում

Երեւանում նոյեմբերի 29-ին մեկնարկած ՀՀ ԴՀ դատի հանձնախմբերի եւ գրասենյակների խորհրդաժողովը դեկտեմբերի 2-3-ին իր աշխատանքները շարունակել է Ստեփանակերտում: Խորհրդաժողովի աշխատանքները մինչ այդ գումարով էին նաեւ Գորիսում: Կարողացեք 4-րդ էջում

Դաշնակցության ուշադրության կենտրոնում է սփյուռքում եւ հայրենիքում ապրող երիտասարդների միջեւ ամուր կապի ապահովումը

2021թ. նոյեմբերի 15-ից մինչեւ դեկտեմբերի 5-ը ինձ եւ իմ ընկեր Բենոյին բախտ վիճակվեց այցելել Սիրիա, ծանոթանալ սիրահայ համայնքին եւ այնտեղ տարվող աշխատանքներին: Նախածեռությունը ՀՀ ԴՀ գրասենյակին էր... Կարողացեք 7-րդ էջում

Անկախ պետականությունը ՀՀ-ի համար բարձրագույն ու բացարձակ արժեք է. ՀՀ-ի Բյուրոյի ներկայացուցիչ

Հայ Յեղափոխական Ղազնակցությունը Հայաստանի, Արցախի և Սփյուռքի իր հաստատուն կառույցով, գաղափարական խոր ավանդով և աշխարհայացքով բոլորեց իր հիմնադրության 131-ամյակը: Այդ առիթով դեկտեմբերի 10-ին Բեյրութում տեղի է ունեցել տոնակատարություն, որի ընթացքում ելույթով հանդես է եկել ՀՀ-ի Բյուրոյի ներկայացուցիչ Հակոբ Տեր-Խաչատուրյանը:

«Մենք հայտարարել էինք, որ Արցախը մեր դարպասն է, այն պաշտպանության գիծն է, որ ոչ միայն պաշտպանում է Արցախը, այլև Հայաստանի սահմանները: Որքան ճիշտ դուրս եկավ այդ հանգամանքը. այսօր շատ ավելի մեծացել են այդ սահմանների պաշտպանության ու անվտանգության խնդիրները: Իսկ մեր թշնամիները, որոնց անորոշակները այսօր բորբոքված են Արցախի հանդեպ ունեցած իրենց «հաջողությունների» բերումով, թիրախավորել են նաև Հայաստանը, մանավանդ՝ Սյունյաց աշխարհը»,- ասել է նա:

Ըստ նրա, այսօր չի կարելի լուռ մնալ մեր համահայկական և հայրենի մարտահրավերների հանդեպ: «Մենք ընտել ենք մեր թեւերը և անցել շարունակական աշխատանքի՝ ինչպես պատերազմից առաջ, ինչպես պատերազմի ընթացքում, այնպես էլ պատերազմից անմիջապես հետո»,- նշել է Բյուրոյի ներկայացուցիչը:

Հ. Տեր Խաչատուրյանը նաև շեշտեց այն հանգամանքը, որ այսօր Հայաստանում զարգանում է ժողովրդային դիմադրության շարժում, և մեր հայրենակիցները վերսկսել են տարբեր ձևերով արտահայտել իրենց բողոքն ու դիմադրությունը, իսկ հայրենի ժողովրդի դժգոհության ալիքին արդեն միացել են Արցախն ու Սփյուռքը:

Նա ընդգծեց, որ այսօր արցախահայությունը թեև վիրավոր է, սակայն իր վերքերն ամոքելու, հայկական դիմագիծը պահպանելու, իր հանրապետությունը լիովին վերականգնելու և ամեն գնով Ադրբեյջանի գերիշխանության տակ վերադարձը բացառելու գործին է լծված: «Ամեն գնով պարտավոր ենք համախմբել Արցախի բոլոր հոսանքները և խորհրդարանական ուժերը, որպեսզի ԱՀ-ի վճռակամությունը պահպանվի, հայկական հողին խառնված արյունը տա իր արգասիքը և Արցախը շուտով վերագտնի իր նախկին աշխուժությունն ու սահմանները»,- նշել է Հ. Տեր-Խաչատուրյանը:

Հ. Տեր Խաչատուրյանը շեշտեց, որ անկախ պետականությունը ՀՀ-ի համար բարձրագույն ու բացարձակ արժեք է: «Հայությունն այսօր դեմ հանդիման է գտնվում նորագույն մարտահրավերների, որովհետև պարտված իշխանությունները հայրենի շահերը պաշտպանելու իրենց անկարողությունը փաստում են շարունակական նահանջով և ամեն տեսակ զիջումների պատրաստակամությամբ: Սփյուռքը եւս մեկ մարդու նման պիտի մասնակցի

Հայրենիքի պաշտպանության սուրբ գործին, անխնայ պայքարի թուրք-ադրբեյջանական հայատյաց և պանթոնական ճակատի դեմ: Դժվար պայքար է, բայց ոչ անկարելի: Ի վերջո, բոլորս գիտենք, որ ոչ ՀՀ-ն, ոչ հայ ժողովուրդը չեն վիստվել, երբ իրենցից ավելի մեծ թվով թշնամիների դեմ են պայքար մղել և կերտել մեծ հաղթանակներ»,- ընգծեց Հ. Տեր-Խաչատուրյանը:

30 տարվա ընթացքում արցախահայությունը հայրենի հողում ստեղծել է համամարդկային արժեքներով ապրող ինքնիշխան, իրավական և սոցիալական պետություն

Դեկտեմբերի 10-ին Արցախի Հանրապետության Ազգային ժողովի խմբակցությունները հանդես են եկել համատեղ հայտարարությամբ: «Արցախի Հանրապետության Անկախության հանրաքվեի, մարդու հիմնարար իրավունքների և Սահմանադրության օրվա կապակցությամբ 1991 թ. դեկտեմբերի 10-ին, առաջ-

նորովի միջազգային իրավունքի նորմերով՝ Արցախի ժողովուրդը համաժողովրդական հանրաքվեով վճռական «այո» ասաց արդեն հռչակված Լեռնային Ղարաբաղի (Արցախի) Հանրապետությանը:

Արցախի ժողովրդի այդ քայլը վերաթեւորեց հայի արժանապատվությունը և իր հայրենիքում ազատ ապրելու կամքն ու վճռակամությունը:

30 տարիների ընթացքում, որպես ժողովրդի կամքի դրսևորում, արցախահայությունը հայրենի հողում ստեղծել է համամարդկային արժեքներով ապրող ինքնիշխան, իրավական և սոցիալական պետություն:

Ադրբեյջանի մշտական սպառնալիքների ելքնամական վերաբերմունքի պայմաններում Արցախի Հանրապետության քայլերը նպատակաուղղված են տարածաշրջանում խաղաղության և

կայունության պահպանմանը:

Ադրբեյջանը, խախտելով ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի և համախառն պետությունների առջև ստանձնած ուժի և ուժի սպառնալիքի կիրառումից հրաժարվելու պարտավորությունը, 2020 թ. սեպտեմբերի 27-ին Թուրքիայի և միջազգային ահաբեկչական կազմակերպությունների մասնակցությամբ լայնածավալ ռազմական գործողություններ է ձեռնարկել Արցախի Հանրապետության դեմ, որին զոհ են գնացել հազարավոր մեր հայրենակիցներ, բռնազավթվել է հանրապետության տարածքի մեծ մասը, ոչնչացվել նյութական և ազգային մշակութային ժառանգությունը:

Հետպատերազմյան ամիսներին Ադրբեյջանի հայատյացության, սադրիչ, ագրեսիվ հռետորաբանության և այդ ամենից բխող գործողությունների պայմաններում արցախահայությունը՝ հավատարիմ 1991թ. պատմական որոշումներին, հաղթահարելով դժվարությունները, կարողացավ իր ապագան:

Գլուխ ենք խոնարհում նահատակված բոլոր այն քաջորդիների առջև, ովքեր իրենց կյանքը նվիրաբերեցին հանուն Արցախի Հանրապետության և արցախահայության ազատ ապրելու իրավունքի:

Փաշինյանի կառավարության համար Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարց այլևս գոյություն չունի

Դեկտեմբերի 10-ին ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը ՀՀ ԱԾ-ում հայտարարեց. «...հայ հասարակության մեջ որոշակի քարոզչության արդյունքում կարծիք է ձևավորվել, որ «Լեռնային Ղարաբաղի վերջնական կարգավիճակ» ասվածը լեթադրում է Ղարաբաղի անկախություն, միևնույն ժամանակ չկա»:

Միևնույն ժամանակ հայ հասարակությունը կարծես որբել կերպ ուշադրություն չդարձրեց այս հայտարարությանը, սակայն պետք է փաստել, որ սա թերեւս Արցախի ու արցախահայության ապագայի համար ամենավտանգավոր հայտարարությունն է, որը երբեք չի հնչեցվել է ՀՀ իշխանությունների կողմից: Սա ոչ այլ ինչ է, քան Արցախը ամբողջությամբ Ադրբեյջանին հանձնված լինելու վերաբերյալ ինքնախոստովանական հայտարարություն և ՀՀ իշխանությունների կողմից Արցախից ամբողջությամբ ձեռքբերված վանալու պատրաստակամության հայտնում ու նշված գործընթացի սկիզբ:

Փաշինյանի կողմից այդ մտքերի արտահայտումը, այն էլ՝ ՀՀ Ազգային ժողովում, ուղղակիորեն մի քանի ենթատեքստ է պարունակում: Նախ, սա հստակ և ուղղակի մեսիջ է միջազգային հանրությանը: Ադրբեյջանի կողմից Արցախի նկատմամբ իրականացված վերջին ագրեսիայից հետո միակ բանը, որ միջազգային հանրության կողմից շեշտվել էր, Լեռնային Ղարաբաղի վերջնական կարգավիճակի հստակեցումն է: Կարող է կարծիք առաջանալ, որ Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի վերաբերյալ միջազգային հանրության տարբեր մակարդակի հայտարարություններում, այդ թվում նաև՝ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի երկրների պաշտոնյաների կողմից, ինչպես Փաշինյանն է ասում, ամենեւին էլ չի նշանակում հայանպաստ լուծում կամ անկախություն,

բայց եթե այն դիտարկում ենք Ադրբեյջանի կողմից հնչվող հայտարարությունների համատեքստում՝ Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցը լուծված լինելու և որբել կարգավիճակի մասին խոսք չլինելու վերաբերյալ, ապա պարզ է դառնում, որ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի կողմից Լեռնային Ղարաբաղի վերջնական կարգավիճակի վերաբերյալ հնչեցված հայտարարությունները միայն կարող է նշանակել մի բան՝ Արցախի ժողովրդի ինքնորոշման իրավունքի ճանաչում:

Հաշվի առնելով վերը նշվածը՝ պետք է հստակ գիտակցել, որ Փաշինյանի կողմից հնչեցված հայտարարությունը նպատակ է հետապնդում՝ ասելու միջազգային հանրությանը, որ Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարց այլևս գոյություն չունի Փաշինյանի կառավարության համար, այսինքն՝ Փաշինյանն ու նրա կառավարությունը նվազագույնը հայտարարում են ի լուր աշխարհի, որ այլևս հետաքրքրված չեն Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի վերաբերյալ որբել ձևակերպմամբ, ու իրենց համար դա փակված թեմա է, իսկ առավելագույնը՝ համաձայնում են Ալիևի հետ, որ այլևս չկա Արցախի հարց, ու Ադրբեյջանն այն լուծել է իր օգտին, այսինքն՝ Ալիևը ճիշտ է, մենք՝ սխալ:

Այս հայտարարությամբ Փաշինյանը եւս մեկ նպատակ է հետապնդում՝ հանրությանը նախապատրաստում է Արցախը Ադրբեյջանի կազմում տեսնելու մտքին և հանրային քննարկման առարկա է դարձնում այն՝ բացելով օվերտոնի պատուհան: Ի դեպ, պետք է փաստել, որ Հայաստանի Հանրապետության որբել իշխանության կամ, ընդհանրապես, ՀՀ-ում որբել մեկի կողմից նման միտք երբեք չի հնչեցվել. նմանօրինակ արտահայտություններ սովոր էինք լսել միայն ադրբեյջա-

նական կողմից: Փաշինյանի հայտարարությունն իր մեջ պարունակում է եւս մեկ վտանգ. փաստացի Փաշինյանը արցախահայության կողմից իրացված ինքնորոշման իրավունքը և Արցախի պետականությունը դնում է կասկածի տակ, ավելին՝ այն համարելով ոչ օրինավոր և կեղծ:

Ի դեպ, վերը նշված ելույթից մեկ օր անց Նիկոլ Փաշինյանը Ֆեյսբուքյան բեռնաշրջանում է կատարել Արցախի հանձնման մեջ մեղադրելով «նախկիններին», ինչը կարող է առաջին հայացքից թվալ, որ նշված անձի կողմից պարզապես հերթական փորձն է իր մեղքը ուրիշների վրա բարդելու, բայց եթե կոմպլեքս ենք դիտարկում այն, մեղմ ասած՝ նմանվում է դատարանում մեղադրյալի ինքնապաշտպանական ճանի և ալիքի փնտրելուն:

Եվ այստեղ հարց է առաջանում՝ ի՞նչ գաղտնի փաստաթուղթ է ստորագրել Նիկոլ Փաշինյանը Նոյեմբերի 26-ին Սոչիում կամ դրանից առաջ, ի՞նչ գաղտնի պայմանավորվածություն է եկել Ալիևի հետ Արցախի վերաբերյալ, որից հետո հայ հանրությանը սկսել է նախապատրաստել Արցախն ամբողջությամբ Ադրբեյջանի կազմում տեսնելու մտքին և ուղղակի մեսիջներ հղելով Արցախի կարգավիճակի թեման փակված լինելու վերաբերյալ՝ փաստացի համաձայնելով Ալիևի հետ, որ Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցը լուծված է և փակված:

Արցախի շուրջ քաղաքական զարգացումներից վերջերս տեղի ունեցած եւս մեկ կարևոր հանգամանք դուրս է մնացել մեր հանրության ուշադրությունից: → 3

ՀՅԴ Հայ դատի հանձնախմբերի եւ գրասենյակների խորհրդածողովը Արցախում

Երեւանում նոյեմբերի 29-ին մեկնարկած ՀՅԴ Հայ դատի հանձնախմբերի եւ գրասենյակների խորհրդածողովը դեկտեմբերի 2-3-ին իր աշխատանքները շարունակել է Ստեփանակերտում: Խորհրդածողովի աշխատանքները մինչ այդ գումարվել էին նաեւ Գորիսում:

Հայ դատի ավելի քան 20 հանձնախմբերից եւ գրասենյակներից, ինչպես նաեւ ՀՅԴ կուսակցական մարմիններից ժամանած մոտ 50 ներկայացուցիչները Ստեփանակերտում նախ այցելեցին Եղբայրական գերեզմանոց՝ իրենց հարգանքի տուրքը մատուցելու Արցախյան պատերազմների զոհերի հիշատակին:

Դեկտեմբերի 2-ին Արցախի Հանրապետության Ազգային ժողովի նիստերի դահլիճում խորհրդածողովի մասնակիցները հանդիպում ունեցան ԱՀ ԱԾ Նախագահի, խորհրդարանում ներկայացված կուսակցությունների ղեկավարների, պատգամավորների, ԱՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի, ԱՀ արտաքին գործերի նախարարի, ԱՀ Անվտանգության խորհրդի քարտուղարի հետ: Հարավայինը նախ հանդես եկան ողջույնի խոսքով, տեղեկություններ հաղորդեցին իրենց ոլորտների մասին եւ պատասխանեցին մասնակիցների հարցերին:

ՀՅԴ Բյուրոյի ներկայացուցիչ Հակոբ Տեր-Խաչատուրյանը խոսել է խորհրդածողովի աշխատանքների հիմնական ուղղությունների մասին: Նրա խոսքով՝ հետպատերազմյան շրջանում կա ընդհանուր ընկճվածություն: Այդ ընկճվածությունը ե՛լ հայրենի գանգվածների մոտ է, ե՛լ զգալի է հատկապես Սփյուռքի պարագայում:

«Մեզ համար ընդունելի չէ այս երեւոյթը, եւ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցությունը, Հայ դատի կառույցները մեր բոլոր շարքերով ու համակիրներով աշխատելու ենք, որպեսզի դուրս գանք այդ հոգեբանական ընկճվածությունից: Մեզ համար այդ էջը փակված է: Հիմա ժամանակն է հավելյալ թափով աշխատանքներին լծվելու եւ առաջ գնալու մեր չորս հիմնական նպատակների ուղղությամբ»,- նշել է նա:

Այդ չորս նպատակներից առաջինը, ըստ ՀՅԴ Բյուրոյի ներկայացուցչի, մեր հայրենիքի իրազեկման խնդիրն է, լրբեխնդի հարցը, Հայաստանի Հանրապետության պետականության ամրապնդման եւ միջազգային հեղինակության բարձրացման խնդիրը: Երկրորդը՝ Արցախի անկախության ճանաչման եւ ինքնորոշման իրավունքի շեշտավորման խնդիրն է, նաեւ՝ Արցախի օժանդակության ծրագիրը: Երրորդը՝ Հայ դատի դասական օրակարգն է՝ Յեղասպանության ճանաչման, հետեւանքների վերացման եւ պահանջատիրության իմաստով: Չորրորդը՝ հայ ժողովրդի իրավունքների պաշտպանության խնդիրն է: Հակոբ Տեր-Խաչատուրյանը կարեւորել է նաեւ մեր երիտասարդության քաղաքականացման խնդիրը:

Նա նկատել է, որ թշնամին հսկայական միջոցներ է օգտագործում, որի դեմ մենք ունենք մեր բանակը: «Հայ դատի ընկերներն ու ընկերուհիները ներկայացնում են հայ ժողովրդի երկրորդ բանակը: Եթե առաջինը մեր ժողովրդի ֆիզիկական պաշտպանությունն է ապահովում, Հայ դատի բանակը նրա թիկունքն է, որ քաղաքական, դիվանագիտական եւ արտաքին հարաբերությունների ոլորտում նույնքան մեծ պատերազմի մեջ է աշխարհով մեկ»:

ՀՅԴ Արցախի ԿԿ ներկայացուցիչ Արթուր Մոսիյանը, ողջունելով խորհրդածողովի գումարումն Արցախում, նշել է, որ Հայ դատի նվիրյալների գործը կրկնակի, եռակի դժվարացել է, որովհետեւ՝ եթե նախկինում թե՛ ՀՀ, թե՛ ԱՀ արտգործնախարարությունները եւ Հայ դատի հանձնախմբերն աշխատում էին միասին, ձեռք-ձեռքի տված, ապա հիմա իրավիճակն այդպիսին չէ:

«Շատ անգամ պետական տեսակետը եւ մեր ազգային նպատակները չեն համընկնում: Ինչ վերաբերում է Արցախին, Արցախի եւ ՀՀ արտգործնախարարությունների միջեւ խզում կա: Դուք պետք է իրականությունն իմանաք: Ցանկացած հիվանդությունն հնարավոր է բուժել միայն այն դեպքում, եթե ճիշտ փսխորոշում ես անում: Դրսի խրամատը պիտի պահեք, մինչեւ մենք ներսում եղածը մաքրենք, հակահայկական տարրերից կարողանանք ազատվել: Այն ժամանակ մենք միասին հաղթանակներ կտունենք: Մինչեւ այդ պիտի մաքրանք, պայքարենք՝ ինչքան հնարավոր է»,- ասել է Արթուր Մոսիյանը:

ՀՅԴ Արցախի ԿԿ ներկայացուցչի խոսքով՝ խորհրդածողովը լավագույն հարթակն է Արցախի ներկայացուցչությունների եւ Հայ դատի հանձնախմբերի համագործակցության հարցը բարձրացնելու, այդ առումով՝ ԱՀ ԱԳՆ անկախիքները հասկանալու համար:

ԱՀ Ազգային ժողովի նախագահ Արթուր Թովմասյանն իր ելույթի սկզբում հիշեց այն օրը, երբ Արցախի կուսակցությունները, Արցախի ժողովուրդը նշում էին ՀՅԴ 125-

ամյակը: «Ելույթ ունեցողներից մեկն այն միտքն էր արտահայտել, թե ՀՅԴ-ն առանց օրակարգի կուսակցություն է, եւ ես իմ ելույթի ժամանակ հակադարձեցի՝ ո՛չ, համամիտ չեմ: ՀՅԴ-ն 130 տարուց ավել է՝ առաջնորդվում է օրակարգով, այն է՝ Հայոց ցեղասպանության ճանաչում, Արցախի դատ, անվտանգության հարցեր: Այդ օրակարգը դուք եք վառ պահել», - ասել է նա:

«Մենք կորցրել ենք մեր հայրենիքի 3/4-ը, բայց ամուր ենք կանգնելու մնացած մեկ քառորդի վրա եւ բարձրացնելու ենք մեր ձայնը՝ Շուշին, Հադրութը, Զարվաճառը, Շահումյանը, Գետաշենը պետք է ազատագրվեն: Դրանք մեր հողերն են: Մենք առանձին-առանձին թույլ ենք: Մենք միավոր կկազմենք, համագագային օրակարգ կստեղծենք, եթե Արցախ-Հայաստան-Սփյուռք միատեսակ օրակարգով շարժվենք, համոզված եմ՝ հաղթանակներ կգրանցենք»,- ասել է Արթուր Թովմասյանը:

Հայ Առաքելական Եկեղեցու Արցախի թեմի առաջնորդ Կրթանես Եպիսկոպոս Աբրահամյանը ՀՅԴ Հայ դատի հանձնախմբերի եւ գրասենյակների խորհրդածողովին խոսել է ծանր ժամանակներ ապրող հայ ժողովրդի, մասնավորապես՝ արցախահայության առաջ ծանաջած մարտահրավերների մասին:

«Հետադարձ հայացք ձգելով անցյալին՝ կարելու ենք համարում արձանագրել այն փաստը, որ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցությունը կազմավորվել է պատմական այնպիսի մի ժամանակաշրջանում (1890թ.), որը բազմա-

Սեր՝ ամեն ինչում»:

Արցախի Հանրապետության Մարդու իրավունքների պաշտպան Գեղամ Ստեփանյանը խորհրդածողովի ժամանակ ներկայացրել է 2020 թվականի ադրբեջանաթուրքական ագրեսիայի ընթացքում եւ դրանից հետո ՄԻՊ հաստատության իրականացրած փաստաբանական աշխատանքները եւ ընդգծել ՀՅԴ Հայ դատի հանձնախմբերի եւ գրասենյակների կարեւորագույն դերը ադրբեջանական հանցագործությունների վերաբերյալ տարբեր երկրների ղեկավար շրջանակներին, միջազգային կառույցներին եւ իրավապաշտպան համայնքին իրազեկելու լայնածավալ աշխատանքների հարցում:

Պաշտպանը նշել է, որ իր կատարած առաքելությամբ ՀՅԴ Հայ դատի հանձնախմբերն ու գրասենյակները կարեւորագույն գործընկեր են Արցախի Մարդու իրավունքների պաշտպանի հաստատության համար:

Արցախի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարար Դավիթ Բաբայանն անդրադարձել է Արցախի Հանրապետության արտաքին քաղաքականության հիմնական ուղղություններին, տարաձայնաշրջանային զարգացումներին, ադրբեջանա-դարբեջանական հակամարտության կարգավորման գործընթացին:

Որպես ԱՀ արտաքին քաղաքական առաջնահերթություններ՝ Դավիթ Բաբայանն առանձնացրել է հանրապետության միջազգային ճանաչումը, Արցախի Հանրապետության տարածքների դեֆոկալացիան, ադրբեջանա-դարբեջանական հակամարտության համապարփակ եւ արդարացի կարգավորումը, տարբեր երկրների եւ նրանց սուբյեկտների հետ հարաբերությունների զարգացումն ու ընդլայնումը:

Նախարարը շեշտել է, որ Արցախի ժողովրդի եւ իշխանությունների համար անընդունելի է Ադրբեջանի կազմում որեւէ կարգավիճակ, ինչը կնշանակի Արցախի եւ հայոց պետականության կործանում:

Դ. Բաբայանը բարձր է գնահատել Հայ դատի գրասենյակների կողմից իրականացվող աշխատանքները, կառույցի ներդրումն Արցախի զարգացման եւ զորացման գործում: Նախարարը երախտագիտություն է հայտնել հայրենանվեր աշխատանքի համար՝ հույս հայտնելով, որ ՀՅԴ Հայ դատը նույն եռանդով եւ նվիրվածությամբ կշարունակի իր աշխատանքը, եւ արցախակենտրոնությունը կմնա նրա գործունեության հիմնասյուններից մեկը:

Խորհրդածողովի ժամանակ ելույթով հանդես են եկել նաեւ «Արցախի ժողովրդավարական կուսակցության» նախագահ Աշոտ Ղուլյանը եւ Արցախի «Ադրբեջանություն» կուսակցության համանախագահ Հակոբ Հակոբյանը:

Աշոտ Ղուլյանը կարեւորել է Արցախի հարցում միասնական դիրքորոշման որդեգրումը: «Պայքարի առաջնագծում բոլոր նախորդ տարիներին միշտ էլ զգացվել է Հայ դատի հանձնախմբերի եւ գրասենյակների գործունեությունը: Մեր վիճակում գտնվող երկրների համար այսօր շատ կարեւոր երկու ուղղություն կա, որի շուրջ մենք անպայման պետք է կարողանանք իրար հավաքել եւ տարբեր գաղափարներով սնուցել: Դա անվտանգությունն է եւ դիվանագիտությունը, դա բանակն է եւ արտաքին կապերը: Ճիշտ հաշվարկված եւ համաձայնեցված ծրագրերը կօգնեն իրար գումարել ազգի ներուժը: Շատ կարեւոր է, որ այն համագագային ուժը, որը մենք ունենք՝ ի դեմս Հայ դատի գրասենյակների եւ հանձնախմբերի, կրկնապատկեն իրենց գործունեությունը: Այնպես որ, սպասումները ձեզ կհաջողվեն շատ են, քան եղել են նախկինում», - ասել է Աշոտ Ղուլյանը:

Հակոբ Հակոբյանի խոսքով՝ տասնամյակներ շարունակ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցությունը, իր աշխարհասփյուռ կառույցները, Հայ դատի գրասենյակներն անգնահատելի աշխատանք են կատարել Հայոց ցեղասպանության ճանաչման, Արցախի Հանրապետության իրավունքների պաշտպանության եւ ցանկացած համահայկական նշանակության հարցերում: Ըստ նրա, այսօր Արցախում խնդիր ունենք խոսելու հայի ապրելու իրավունքի մասին, ուստի նմանատիպ հանդիպումները, ժողովները Ստեփանակերտում անցկացնելն Արցախում բնակվողի համար մի հույսի շող է, որ ամեն ինչ վերջացած չէ:

Դեկտեմբերի 3-ին ՀՅԴ Հայ դատի հանձնախմբերի եւ գրասենյակների ներկայացուցիչները ժամանել են Ասկերանի շրջանի մի շարք համայնքներ, ծանոթացել Արցախի օկուպացված տարածքների բնակիչների համար կառուցվող բնակարանների շինարարական աշխատանքներին:

թիվ ասպեկտներով նման է մերօրյա իրավիճակին, եւ կարծես թե նորից կարիք կա լծվելու գործին այն նույն վճռականությամբ, ինչ վճռականությամբ եւ տեսիլքով Չորյան-Չավարյան-Միքայելյան եռյակը սկիզբ դրեց մեզանում առավել հայտնի Դաշնակցության այս վաստակյալ կառույցին: Միավրած չենք լինի, եթե ՀՅԴ բազմաբովանդակ եւ ազգանվեր ծառայությունների ծիրից ներս առաջին հանրապետության հռչակումից հետո հաջորդ կարեւորագույն ձեռքբերումը համարենք Հայ դատի հանձնախմբի ձեւավորումն ու գործունեությունը: 1944 թվականից սկսյալ՝ այս կառույցը դարձավ Սփյուռքում գործող այն առաջամարտիկը, որ հայոց արդար դատը՝ հայ ժողովրդի պատմական հայրենիքում ազատ ապրելու իրավունքը, առ այսօր բարձրաձայնում է միջազգային տարբեր հարթակներում»,- իր ողջույնի խոսքում նշել է Արցախի թեմի առաջնորդը:

Կարեւորելով համահայկական նշանակության հարցերում Հայ դատի գրասենյակների աշխատանքը, նա կանգ է առել Արցախի օկուպացված տարածքներում Ադրբեջանի կատարած ոճրագործությունների վրա: «2020թ. 44-օրյա պատերազմի հետեւանքով Արցախի թեմի 161 վանքեր եւ եկեղեցիներ, 591 խաչքարեր, 345 տապանաքարեր եւ մակագրված քարեր, 108 գերեզմանատներ եւ սրբավայրեր, 43 բերդեր, ամրոցներ եւ պալատներ, 208 այլ հուշակոթողներ անցել են Ադրբեջանի հսկողության տակ, եւ ասել, որ դրանց վտանգ է սպառնում, նշանակում է՝ ոչինչ չասել: Մեր կարծիքով՝ անհրաժեշտ է մշակել համապատասխան համակարգված քաղաքականություն՝ այդ ամենը ներկայացնելու համապատասխան կառույցներին՝ գործնական քայլերի ակնկալիքով, եւ այս հարցում մեծ դերակատարում կարող է ունենալ Հայ դատի հանձնախմբը: Այսօր նորից վտանգված է հայի ինքնությունը, հավատքն ու մշակույթը, իսկ թշնամին նույնն է՝ ինչ որ այն ժամանակ»:

Կրթանես Եպ. Աբրահամյանն իր խոսքն ավարտել է ակնառու ազգային-եկեղեցական գործիչ, Հայոց կաթողիկոս Ներսես Շնորհալու խոսքերով: «Ազատություն՝ երկրորդական բաներում, միություն՝ կարելու բաներում,

Զրույց Հայ դատի պատասխանատուների հետ

«Ապառաժ»-ը գրուցել է Նոյեմբերի 29-ից մինչև դեկտեմբերի 3-ը կայացած՝ ՀՀ-ի Հայ դատի հանձնախմբի եւ գրասենյակների խորհրդաժողովի մի շարք մասնակիցների հետ: Հայ դատի ներկայացուցիչները խոսել են խորհրդաժողովի, Արցախի հիմնահարցի ուղղությամբ իրենց ծավալած աշխատանքի մասին:

Կիպրոսի Ներկայացուցիչների պալատն ընդունել է «Հայերի նկատմամբ Ադրբեջանի շարունակական ագրեսիան եւ Լեռնային Ղարաբաղում ընթացիկ իրավիճակի վերաբերյալ» բանաձեռը

Դեկտեմբերի 3-ին Կիպրոսի Ներկայացուցիչների պալատը միաձայն ընդունել է «Հայերի նկատմամբ Ադրբեջանի շարունակական ագրեսիան եւ Լեռնային Ղարաբաղում ընթացիկ իրավիճակի վերաբերյալ» վերտառությամբ բանաձեռը:

Բանաձեռը դատապարտում է Ադրբեջանի ագրեսիան Հայաստանի եւ Արցախի դեմ, պահանջում է ի կատար ածել 2020թ. Նոյեմբերի 9-ի զինադադարի հայտարարության դրույթները, այդ թվում՝ գերիների անհապաղ արձակումը: Բանաձեռը նաեւ դատապարտում է թուրքական ներգրավվածությունը Լեռնային Ղարաբաղի դեմ սանձազերծված պատերազմում:

Կիպրոսի Հայ դատի հանձնախմբի ատենապետ Հակոբ Ղազանչյանը «Ապառաժ»-ի հետ զրույցում նշել է, որ բանաձեռի ընդունումը կապված է Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ Ռուսաստանի միջեւ 2020 թվականի Նոյեմբերի 9-ի զինադադարի հայտարարության ստորագրման մեկ տարուհի:

«Կիպրոսի Հայ դատի հանձնախմբում 2020թ. մարտին ձեւավորեց Արցախի բարեկամների շրջանակը՝ ընդգրկելով քաղաքական գործիչներ, խորհրդարանականներ, քաղաքապետեր, լրագրողներ, որոնք այցելել են Արցախ կամ դրսևորել են հայրենի կեցվածք: Ուրախ եմ հայտարարելու, որ շնորհիվ Կիպրոսի Հայ դատի հանձնախմբի եւ Արցախի բարեկամների շրջանակի, ինչպես նաեւ վայելելով Կիպրոսի ներկայացուցիչների պալատում համայնքի պետական ներկայացուցչի աջակցությունը, Կիպրոսի խորհրդարանը բանաձեռն ընդունեց, որը դատապարտում է Ադրբեջանի ագրեսիան Արցախի նկատմամբ», - նշել է նա:

Հակոբ Ղազանչյանի խոսքով՝ Արցախն իրենց համար պարզ հետաքրքրության նյութ չէ, այլ փոքր տարիքից ստացած դաստիարակություն, որը մղում է աննահանջ պայքար ծավալել հայ ժողովրդի իրավունքների համար:

Իրանի դիվանագիտությունը բազմաշերտ է

«Մեզ համար շատ կարեւոր էր Արցախ այցելելը, հատկապես՝ հետպատերազմյան շրջանում», - նշել է Թեհրանի Հայ դատի գրասենյակի ներկայացուցիչ Սարինե Թորոսյանը: Նրա խոսքով՝ այս ծանրագույն շրջանը հարթահարելու համար պետք է որոշել մեր առաջնահերթությունները, իսկ Արցախի հարցը պետք է առաջին տեղում լինի:

Սարինե Թորոսյանը չհամաձայնեց այն նկատառմանը, որ Իրանի արտաքին քաղաքականությունը ադրբեջանամետ է: Ըստ նրա՝ իրանական դիվանագիտությունը շատ շերտեր ունի, եւ միայն իրապարակային հայտարարությունները, խոսքերը չպետք է նկատի ունենալ: Հնարավոր է նաեւ իրապարակային այդ կեցվածքը պայմանավորված լինի Իրանում

պանթուրքական տանդեմը վերահսկելու մղումով:

Ս. Թորոսյանը հիշեցրեց Իրանի արտաքին գործերի նախարարի՝ մայիսին արված հայտարարությունն այն մասին, որ տարածաշրջանի երկրների միջազգայնորեն ճանաչված սահմանները եւ տարածքային ամբողջականությունը Թեհրանի կարմիր գծերն են: Ինչ վերաբերում է իրանահայ համայնքին, ապա, Սարինե Թորոսյանի խոսքով, այն հայության մի մասնիկն է: Մարդիկ կան, որ դեռ քնից չեն արթնացել, պաշտպանում են դավաճանական իշխանությանը, մի հատվածն էլ քնից զարթնել է եւ հասկացել իր սխալը, իսկ մյուս հատվածը վերջին տարիներին միշտ մտահոգ էր:

Ապառաժ

«Մենք իրանական տարբեր լրատվամիջոցների հետ սոցիալական ցանցերում լայնածավալ աշխատանք ենք տանում՝ հասարակության շրջանում Արցախի մասին իրական տեղեկություններ հաղորդելու, ինչպես նաեւ Ադրբեջանի, Թուրքիայի, Իսրայելի ագրեսիվ քաղաքականության մասին տեղեկացնելու համար», - նշել է Սարինե Թորոսյանը:

Եթե, աշխարհաքաղաքական իրավիճակից ելնելով, խաղաղապահները լքեն տարածքը, պետք է պատրաստ լինենք ինքնուրույն պայքարել

ՀՀ-ի Հայ դատի հանձնախմբի եւ գրասենյակների խորհրդաժողովի երկրորդ մասն Արցախում գումարելը մեծ իմաստ էր պարունակում: Մենք ասում ենք, որ անկախ ամեն ինչից՝ մշտապես գտնվելու ենք Արցախի կողքին: «Ապառաժ»-ի հետ զրույցում այս կարծիքն է հայտնել ՀՀ-ի Հայ դատի Մոսկվայի գրասենյակի ղեկավար Ներսես Ներսեսյանը:

«Հերթական խորհրդաժողովն էր, որի ընթացքում մենք խնդիր ունենք համադրելու մեր աշխատանքները, պլանավորելու հետագա անելիքները: Ցավոք սրտի, այս խորհրդաժողովի ժամանակ արդեն ունենք պարտված եւ բզկտված Հայաստան, Արցախ: Բայց Հայ դատն այն պաշտպանն է, ժամկոչը, որ պետք է զնգացնի, հիշեցնի, որ մենք դատ ունենք, պահանջ ունենք», - նշել է Ներսես Ներսեսյանը:

Անդրադառնալով հետագա անելիքներին՝ նա հույս է հայտնել, որ Արցախի իշխանություններն իրենց մեջ ուժ կգտնեն ամեն ինչ մի կողմ դնելու եւ իրական համագործակցության եզրեր գտնելու գրասենյակների, հանձնախմբի հետ՝ առաջ տանելու Արցախի ճանաչման, Արցախի սուբյեկտիվության բարձրացման եւ աջակցության հարցը:

«Հայ դատի գրասենյակները, հանդիսանալով սփյուռքյան կազմակերպություններ, չպետք է ջանք խնայեն Սփյուռքին, համայն հայությանը մասնակից դարձնելու Արցախի շենսցման գործընթացին: Այս պահին Արցախը վիրավոր է, բայց կանգնում: Արցախը չի մահանալու,

քանի մենք մեր մեջ չենք թաղել Արցախը, քանի ուզում ենք, որ Արցախն ապրի», - ավելացրել է նա:

Խոսելով Արցախում ռուս խաղաղապահների տեղակայման մասին՝ ՀՀ-ի Հայ դատի Մոսկվայի գրասենյակի պատասխանատուն ասել է, որ քանի խաղաղապահներն առկա են, լայնամասշտաբ բախումների հավանականությունը քիչ է, բայց երաշխիք չունենք, որ սա երկար կտեւի, եւ որեւէ պահի, եթե, աշխարհաքաղաքական իրավիճակից ելնելով, խաղաղապահները լքեն տարածքը, պետք է պատրաստ լինենք ինքնուրույն պայքարել:

«Մի տարի առաջ դավաճանության, խաբեության, անշնորհքության եւ թշնամու հետ համագործակցության արդյուն-

քում մի ամբողջ ժողովրդի հայրենազրկեցին, մեր վանքերը թողեցին թշնամու պղծության ներքո: Արցախցին լավ է հասկանում այս իրավիճակը. կգա պահը ու նա իր խոսքը կասի», - նշել է Ներսես Ներսեսյանը:

Մեզ համար Արցախի կարգավիճակի հարցն առաջնահերթություն է

ՀՀ-ի Հայ դատի Բելգիայի հանձնախմբի ատենապետ, Բելգիայի հայերի կոմիտեի փոխնախագահ Պետիկ Պետրոսյանը տեղեկացրել է, որ խորհրդաժողովի քննարկումների առյուծի բաժինը վերաբերում էր Արցախին: «Մեզ համար առաջնահերթություն է Արցախի կարգավիճակի հարցը եւ փորձում ենք ամենուր առավելագույնն անել, որ Արցախի ծայրը բարձրացնենք», - ասել է նա:

Պետիկ Պետրոսյանն անդրադարձել է Արցախյան վերջին պատերազմից հետո կատարվող աշխատանքներին, որոնք ուղղված են հատկապես Արցախի ճանաչմանը:

«Նամակներ ենք ուղղել Բելգիայի օրենսդիր եւ գործադիր մարմիններին՝ հորդորելով դատապարտել Ադրբեջանի կողմից ՀՀ եւ ԱՀ տարածքային ամբողջականության խախտման փաստերը: 2020թ. դեկտեմբերին Բելգիայի Ներկայացուցիչների պալատը բանաձեռ է ընդունել, որում դատապարտում է ռազմական գործողությունների վերսկսումը, Բելգիայի խորհրդարանին կոչ է անում միջոցներ ձեռնարկել՝ մեղմել բնակչության գրկանքները եւ պատասխանատվության ենթարկել ռազմական հանցագործներին, պահպանել զինադադարը եւ խաղաղության պայմանագիր կնքել՝ հարգելով Լեռնային Ղարաբաղի սահմանները եւ ժողովրդի իրավունքները:

Խորհրդարանը քննարկում է նաեւ Թուրքիայի դերը պատերազմի ընթացքում, պահանջել դադարեցնել նրա միջամտությունը եւ ձեռնապահ մնալ իր ապակայունացնող քայլերից», - նշել է Պետիկ Պետրոսյանը՝ հավելելով, որ այժմ աշխատում են այս բանաձեռը թարմացնելու ուղղությամբ:

Նա տեղեկացրել է, որ ՀՀ դեսպանի մի-

ջոցով Բելգիայի հայերի կոմիտեն նամակ է ուղղել ՀՀ կառավարությանը. «Նամակում Բելգիայի հայերը մտահոգություն են հայտնել վերջին զարգացումների, առանց Արցախի կարգավիճակի հստակեցման սահմանների փոխադարձ ճանաչման վերաբերյալ: Մեր կարծիքով՝ սահմանների ճշտման ցանկացած փաստաթղթի պետք է նախորդի Արցախի կարգավիճակի վերաբերյալ փաստաթուղթ, հակառակ պարագայում որեւէ շտապողականություն կարող է բերել Արցախի կորստին»:

ՀՀ-ի Հայ դատի Բելգիայի հանձնախմբի ատենապետը նաեւ ավելացրել է, որ Արցախի բարեկամների խմբի հետ շարունակում են աշխատանքները հատկապես կրթական, մշակութային ոլորտներում: Այդ համագործակցության շրջանակներում Ասկերանի շրջանում երկու դպրոց են վերանորոգելու:

Անդրադառնալով պատերազմի եւ դրա հետեւանքների մասին հարցին՝ Պ. Պետրոսյանը նշել է, որ այն սեփականում էր ողջ հայությանը, բայց այդ ընկճվածությունը երկար չտեւեց: Այսօր ուժերը վերահավաքել ու աշխատանքներ են տանում հաշմանդամ զինվորների, զոհվածների ընտանիքների հետ կապված: «Պատերազմը չի վերջացել, մեզ համար այն շարունակվում է: Այսօր Արցախի Հանրապետությունը գտնվում է ծանր վիճակում, եւ մեր պարտքն է միասնական լինել եւ հնարավորինս օգտակար լինել Արցախի Հանրապետությանը», - կարծում է Պետիկ Պետրոսյանը:

Երբ հարցն Արցախին է վերաբերում, մյուս խնդիրները կարծես մոռացվում են

Պատերազմից հետո ավելի են շեշտվել Արցախի հարցով մեր աշխատանքները. հիմնական օրակարգերը նույնն են մնացել՝ Արցախի անկախության ճանաչում, ինքնորոշման իրավունքի պաշտպանություն: Սակայն դրանց վրա ուրիշ հարցեր էլ են ավելացել՝ պատերազմական գերիների, մշակութային ցեղասպանության եւ ընդհանրապես մարդասիրական օժանդակությունների հարցը: Այս մասին «Ապառաժ»-ի հետ զրույցում ասել է ՀՀ-ի Հայ դատի հանձնախմբի եւ գրասենյակների խորհրդաժողովի մասնակից, Լիբանանի Հայ դատի հանձնախմբի ատենապետ Վահրամ Եմիլյանը:

Նրա խոսքով՝ Արցախի հետ կապված հարցերն արծարծում են օտարերկրյա դեսպանների, տեղացի մտավորականների հետ հանդիպումների ժամանակ, նաեւ նամակագրության միջոցով մնայուն կապի մեջ են օտարերկրյա դեսպանատների հետ, մասնավոր ՎԱՀԿ Միսսիսի խմբի համանախագահ երկրների հետ:

Վահրամ Եմիլյանը նշել է, որ Լիբանանում սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը բավականին ծանր է, բարձրացել են ապրանքների եւ ծառայությունների գները, էլեկտրականության չկա, ջրի ճգնաժամ կա: Բայց երբ հարցը Արցախին է վերաբերում, այս խնդիրները կարծես մոռացվում են: «Լիբանան-Արցախ կապը զգացականից վեր է: Լիբանանը եւ Արցախը շատ մտերիմ կապեր ունեն. այստեղ նահատակներ ենք ունեցել՝ Միտր Ջուլիահյան, Վիզեն Չաքրյան, վերջին պատերազմին՝ Գեուրգ Հաջյան», - ասել է Լիբանանի Հայ դատի հանձնախմբի ատենապետը:

Մեր զրուցակիցը կարեւոր է խորհրդաժողովի անցկացման վայրերը՝ Արցախը եւ Սյունիքը, առկա հարցերը լուսարձակի տակ բերելու եւ զորակցություն հայտնելու առումով:

